26/07/2019

26 Ιουλίου 1953: Πεθαίνει ο Νικόλαος Πλαστήρας

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Έγινε γνωστός για την στρατιωτική του δράση κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους (όπου έγινε γνωστός ως Μαύρος Καβαλάρης) και την Μικρασιατική εκστρατεία και πολλές φορές ενεπλάκη με την πολιτική συμμετέχοντας ή οργανώνοντας κινήματα. Κυβέρνησε την Ελλάδα τρεις φορές, μία το 1945 και άλλες δύο στα 1950-1952.

Γιος του Χρήστου Πλαστήρα, ράφτη, και της Στυλιανής Καραγιώργου, υφάντρας, γεννήθηκε στο Μορφοβούνι Καρδίτσας το 1883.

Κατά τον πόλεμο του 1897, η οικογένειά του καταφεύγει στην ορεινή Πεζούλα της Νευρόπολης Αγράφων και μετά το τέλος του πολέμου επιστρέφουν στην Καρδίτσα, όπου φοιτά στο δημοτικό και στο ελληνικό σχολείο της πόλης. Η φοίτηση όμως στο σχολείο διακόπτεται όταν εμπλέκεται σε έναν καυγά με έναν Τούρκο και αναγκάζεται να διαφύγει για να μη συλληφθεί, μέσω Βόλου στον Πειραιά. Φοιτά στη Βαρβάκειο Σχολή και στη συνέχεια επιστρέφει, αφού φεύγουν οι Τούρκοι από τη Θεσσαλία, στην πατρίδα του για να ολοκληρώσει τις γυμνασιακές σπουδές του.

Ο Μαύρος Καβαλάρης στον Διχασμό

Στην περίοδο του Διχασμού, κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο τάχθηκε με το Κίνημα Εθνικής Αμύνης (Σεπτέμβριος 1916) και συμμετείχε σ’ αυτό. Συγκεκριμένα τον Αύγουστο του 1916 κι όταν βρισκόταν με άδεια στην Αθήνα, ήλθε σε επαφή μαζί με άλλους αξιωματικούς με τον Βενιζέλο, για να τον συμβουλευθούν αν θα έπρεπε να εγκαταλείψουν τις θέσεις τους για να ενωθούν με τον Γαλλικό Στρατό στη Θεσσαλονίκη.

Αυτός τους ζήτησε να μην εγκαταλείψουν τις θέσεις τους στο στράτευμα προκειμένου να μην απογυμνωθεί από αντιμοναρχικούς αξιωματικούς, αλλά να στρατολογούν κι άλλους αξιωματικούς και να είναι σε ετοιμότητα. Όταν υπηρετούσε τότε ως λοχαγός στη Λευκάδα μαζί με 11 άλλους αξιωματικούς της μονάδας του εγκατάλειψε τη θέση του και κινήθηκε στη Θεσσαλονίκη, όπου έφτασε στις 30 Σεπτεμβρίου 1916.

Ο Πλαστήρας στο Μικρασιατικό Μέτωπο

Πολέμησε στο Μακεδονικό μέτωπο, όπου τραυματίστηκε και προάχθηκε σε ταγματάρχη. Επίσης, ορίστηκε Στρατιωτικός Διοικητής στη Χίο.
Στη μάχη του Σκρα διακρίθηκε ως διοικητής τάγματος και προήχθη «επ’ ανδραγαθία» σε αντισυνταγματάρχη.

Το 1919 με το 5/42 Σύνταγμα Ευζώνων συμμετείχε, ως επικεφαλής του, στην εκστρατεία της Αντάντ στην Ουκρανία, κατά των Μπολσεβίκων. Μετά την αποτυχία της επιχείρησης διέφυγε στο Γαλάτσι της Ρουμανίας και από εκεί προαχθείς σε συνταγματάρχη, επικεφαλής της μονάδας του μεταφέρθηκε στη

Σμύρνη.

Ο Μαύρος Καβαλάρης στην Μικρασιατική Εκστρατεία

Ως επικεφαλής του 5/42 Συντάγματος Ευζώνων έχει ως περιοχή ευθύνης του την περιοχή Μαγνησίας. Μεταξύ άλλων προέβαινε σε εκκαθαρίσεις από τους Τούρκους τσέτες και στην προάσπιση των ελληνικών πληθυσμών, ενώ ίδρυσε και ένα ορφανοτροφείο με σκοπό την φροντίδα των ορφανών Ελληνόπουλων. Επίσης προέλασε τον Ιούνιο του 1920 καταλαμβάνοντας το Αξάρι.

Στις εκλογές του 1920 οι οποίες διεξήχθησαν μεταξύ των στρατιωτών στο Μικρασιατικό μέτωπο, ο Πλαστήρας φρόντισε να διεξαχθούν άψογα στον τομέα του, όπου η αντιπολίτευση κέρδισε με συντριπτική πλειοψηφία.

Μετά την ήττα του Βενιζέλου στις εκλογές του 1920, πολλοί βενιζελικοί αξιωματικοί απομακρύνθηκαν από το στράτευμα, ενώ χάρη σε απειλή ανταρσίας της 13ης Μεραρχίας, «ο αγαπητός στους άνδρες του Πλαστήρας απέφυγε τη μετάθεση»[16] αν και συκοφαντήθηκε για «περιύβριση του Βασιλέως Κωνσταντίνου». Τελικά αποκαλύφθηκε η εις βάρος του ψευδής καταγγελία.

Στην Μικρασιατική εκστρατεία έδωσε πολλές νικηφόρες μάχες με λίγες απώλειες που τον έκαναν γνωστό στους Τούρκους. Οι τελευταίοι τον ονόμασαν «Καρά-

Πιπέρ» (μαύρο πιπέρι), ενώ το 5/42 Σύνταγμα Ευζώνων έγινε γνωστό ως «Σεϊτάν Ασκέρ» (Στρατός του Διαβόλου). Κατά την προέλαση του Ελληνικού Στρατού το καλοκαίρι του 1921 πέρα από τον Σαγγάριο, το Σύνταγμα έφθασε μέχρι το Καλτακλί, 8 χιλιόμετρα από το Κάλε Γκρότο, ως αριστερή πτέρυγα της 13ης Μεραρχίας του Β΄Σώματος Στρατού.Γιά μη συμμόρφωση σε διαταγές τον Αύγουστο του 1922 προτάθηκε η παραπομπή του σε στρατοδικείο διότι ,σύμφωνα με την ανακριτική επιτροπή, προέκυψαν σοβαρά στοιχεία,επί τη βάσει των οποίων δέον να στηριχθή κατηγορία προς ποινική δίωξίν του. Το στρατοδικείο δεν έγινε διότι ήδη τον Σεπτέμβριο ο Πλαστήρας έκανε κίνημα και όρισε δική του κυβέρνηση.

Λίγο πριν το τέλος

Το 1952, πρωθυπουργός ακόμη ο Πλαστήρας, ήταν κατάκοιτος από την αρρώστια που τον βασάνιζε, όταν μία μέρα δέχθηκε την επίσκεψη της Βασίλισσας Φρειδερίκης. Μπαίνοντας εκείνη στο λιτό ενοικιαζόμενο διαμέρισμά του, εξεπλάγη όταν είδε τον πρωθυπουργό να χρησιμοποιεί ράντζο για τον ύπνο του, και τον ρώτησε με οικειότητα: «Νίκο, γιατί το κάνεις αυτό;» και η απάντηση ήρθε αφοπλιστική. «Συνήθισα, Μεγαλειοτάτη, το ράντζο από το στρατό και δεν μπορώ να το αποχωριστώ.».

Ο στρατηγός Νικόλαος Σαμψών, φίλος του Πλαστήρα, σε επιστολή του περιγράφει, το παρακάτω:

Όταν πέθανε ο Πλαστήρας, δεν άφησε πίσω του σπίτι, ακίνητα ή καταθέσεις σε τράπεζες. Η κληρονομιά που άφησε στην ορφανή προσφυγοπούλα ψυχοκόρη του, ήταν 216 δρχ., ένα δεκαδόλλαρο και μια λακωνική προφορική διαθήκη: «Όλα για την Ελλάδα!». Βρέθηκε επίσης στα ατομικά του είδη ένα χρεωστικό του Στρατού (ΣΥΠ 108) για ένα κρεβάτι που είχε χάσει κατά την διάρκεια των επιχειρήσεων στη Μικρά Ασία και 8 δρχ. με σημείωση να δοθούν στο Δημόσιο για την αξία του κρεβατιού, ώστε να μην χρωστά στην Πατρίδα».
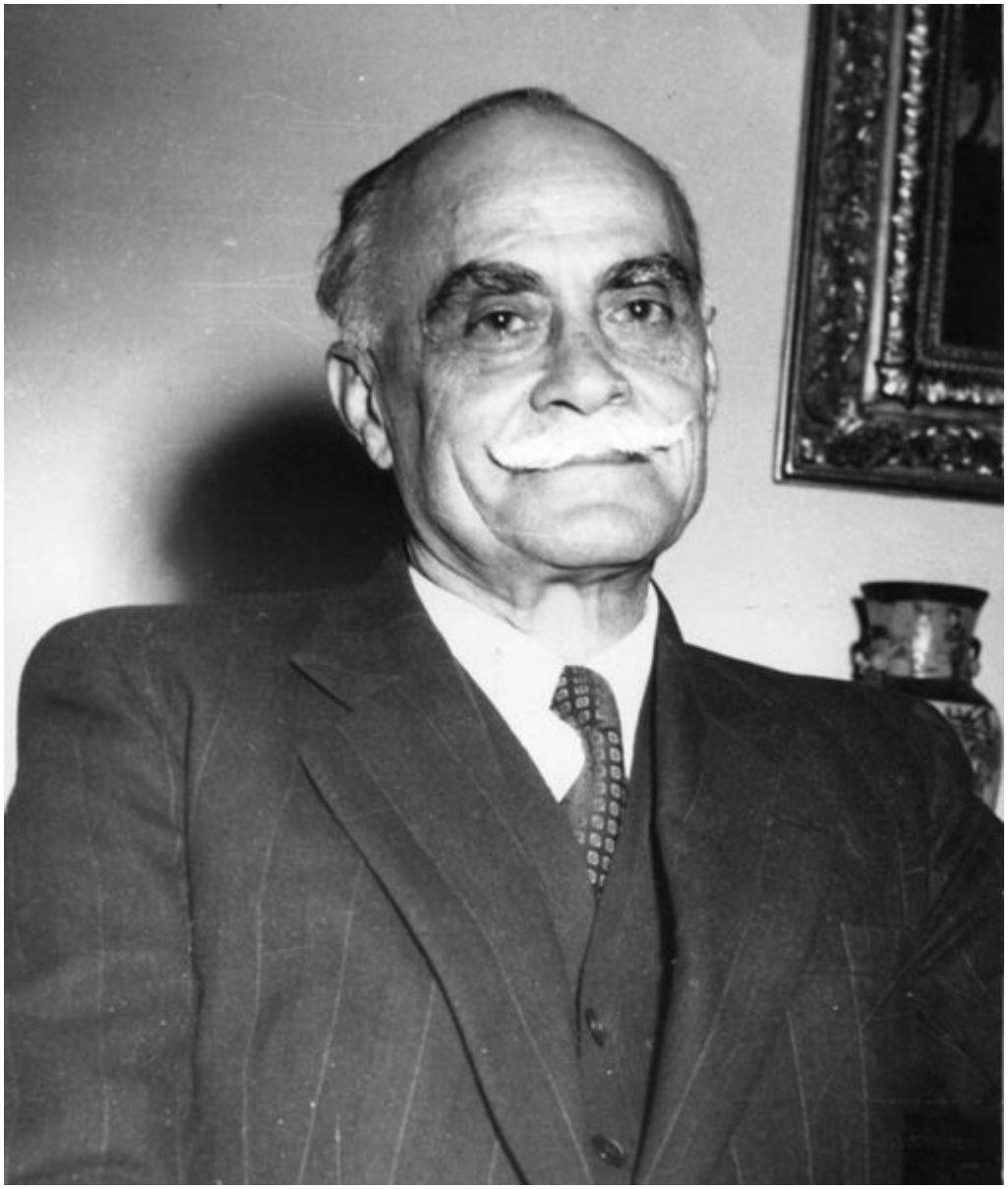
Όταν πέθανε ο Πλαστήρας τον έντυσαν το νεκρικό κοστούμι, που το αγόρασε ο φίλος του Διονύσιος Καρρέρ – γιατί ο ίδιος τον μισθό του τον πρόσφερε διακριτικά σε άπορους και ορφανά παιδιά – ο δε γιατρός, που ήταν παρών και υπέγραψε το σχετικό πιστοποιητικό θανάτου, μέτρησε στο ταλαιπωρημένο κορμί του: 27 σπαθιές και 9 σημάδια από βλήματα.